

Sört isznak sebesült honvédeink...

Látogatás a Madách-utcai vöröskeresztes kórházban, ahol derék magyar vendéglősök sörrel, vajaspogácsával és cigarettával vendégelték meg a sebesülteket

(A Délmagyarország munkatársától) Megható szeretetvendégség színhelye volt szerdán délután a Madách-utcai vöröskeresztes kórház. Itt könnyebben sebesült honvédeink nyertek elhelyezést, számszerint csaknem kétszázán. Valamennyien a gyógyulás útján haladnak s sokan közülük annyira visszanyerték már egészségüket, hogy színházban is voltak s legutóbb a vasárnapi NAC—Szeged mérkőzést izgulták végig. Itt látta meg őket a szegedi vendéglátóipar három lelkes, az igazi magyar vendégszeretet szolgálatában álló tagja: Barabás Sándor, Tóth Ottó és Sajdik Jánosné s elhatározták, hogy sebesült honvédeinket megvendégelik. Az elhatározást szerdán tett követte: két hatalmas ruháskosárban füles söröspoharakkal, két hordó sörrel és 600 friss, vajaspogácsával vonult fel a Barabás-vendéglő alkalmazottainak gárdája a Madách-utcai polgári iskolába, ahol sebesült honvédeink éppen oszonnájukra vártak. S az alkalmos pótól álló oszonna helyett — nem bíttek szemüknek, szájuknak sem — friss, habzó sört, illatos vajaspogácsát és 20—20 cigarettát kaptak...

Sörösosztag előre!

Délután 4 óra tájban nagy sürgősforgás, izgatott készülődés volt a vöröskeresztes kórház folyosóján. Az ételhordó katonák hatalmas faalkotmányokkal sorakoztak a fal mellett, míg a hátsó kapu alatt csapaverték a két hordó sört. Jeget szórtak a tartályba, hogy a sör jó hűvös legyen és az óriás ételhordókon glédában állottak a söröskorsók. Hamarosan megteltek frissen habzó sörrel, talákon ott illatozott a finom, éppen csak hogy kiszült vajaspogácsa piros halmaza és Sajdik Jánosné — bájos, szöke asszony — két karján cigarettahegyeket cipelt a kórterem felé. Barabás Sándor, a népszerű »Janik-vendéglő« tulajdonosa és Tóth Ottó, a Kőbányai Polgári Söröző és Szent István Társzerművek Rt. szegedi megbízottja pedig a söröskorsókra és a pogácsakiosztásra ügyeltek fel.

— Sörösosztag előre! — vezényelt egy kedélyes őrmester, amikor az ételhordó katonák felemelték a teli söröskorsókkal megrakott faalkotmányokat. Ebben a pillanatban lépett ki a legközelebbi kórterem ajtaján egy sebesült katonája. Jobbkarját felkötve hordja, ballábján és homlokán is kötés. Amikor a »sörösosztagot« megpillantja, felragyog a szeme és nem tud ellenállni az ajkán kibuggyanó kérdésnek: — Eladó ez a sör? Hat hónapja, hogy egy kortyot sem ittam...

Amikor szinte kórusban megnyugtattuk, hogy a jószívű adakozók éppen neki szánták, olyan gyorsan siet be a jó hírrel a kórterembe, mintha soha muszka golyót nem izlett volna a talpa... Az elsőszámu kórteremben ágyán fekszik vagy 20—25 fű. Valamennyien fiatalok és enyhébb sérüléssel kerültek az operálókés alá. Van közöttük szinte csodálatos eset is, dr. Derbók Géza parancsnok-orvos elmond egy ilyen sérülést, mialatt a katonák nagy óvációjával fogadják a habzó söröt. Az egyik fű a Don-kanyarban mentelt, behajlítot karral fogta a fegyverét és a karján ment be a golyó, ott átsiklott a két csont között, majd a hasába furódott, de nemesebb szervet itt sem érintett és a csipőjéből vették ki. Öt hét alatt újra harcra képes állapotban lesz. Szinte csodálatos véletlen, hogy sem a gyomrát, sem a beleit nem ronsolta szét a golyó...

Az Uristen örökös a magyar fiukra a Don mellett...

A sebesültek álma: paprikáscsicske

Az ajtóhoz legközelebb eső ágyban frissen operált fű fekszik. Az orra alig látszik ki a takarói közül. Sérvét és lábán szerzett sérülését operálták. Hogy milyen jól érzi magát, bizonyosságra váiasza, amit dr. Derbók kérdésére ad:

— Hát te iszol-e sört? — Kérli az orvos —, majd hozzáfűzi: parancsolj? — Persze, hogy parancsolok! — vájja rá a legény szaporán. — Még pedig kettővel! — No azért egy korsóval is elég lesz. Sok a jóból is megárt... Nem is olyan rég volt a »generál-javításod...« A sebesült katona ezen jót nevet, majd fülig beletemetkezik a söröskorsóba s látható élyezettel nagyokat huz belőle.

Miközben a váratlanul gazdag oszonna folyik, beszélgetésbe kezdünk néhány érdekesen sérült fűvel. Kettő is akad, aki a talpán kapott lött sebet. A Don mellett hasaltak s így érte őket talpukon az ellenséges golyó. Az egyik szegedi fű: Fodor Lajos hentes és mészáros. Boldog, hogy véletlen folytán hazakerült. Valószínű, hogy a lábujját amputálják, de ha ettől megmenekül, legszívesebben visszamenne a frontra. Pedig két eszendeje szolgál már, dehát — izig-vérig magyar, katona...

A másik Hévizről való, Lancz Ferencnek hívják és cipészmeister. Eppen ma kapott levelet a feleségétől, aki mérges sebet szerzett a balkarjára.

— Még a kislányomat se tudja öltöztetni azt írja — magyarázza a honvéd és katonazubbonya zsebéből gyorsan előveszi a fényképüket. Szép, szöke asszony és aranyhajú, három és fél éves leánya mosolyog ránk a képről. A derék katona nagyon büszke is rájuk.

— Egy kis szabadság kéne, hogy meglátogassam őket. Még ezzel a sebesült lábammal is nekivágnék, akár gyalogszerrel is...

„Eppen vacsoráztunk a Don partján...”

Tolnamegyei fű Kovács János, aki 24 bombaszilánkot kapott egy becsapódásnál.

— Eppen vacsoráztunk a Don partján — meséli —, mintha tegnap történt volna, amikor tüzéségi becsapódás történt fedezékünkbe. Sajnos, csak ketten menekültünk ilyen könnyű sérüléssel. Magam 24 szilánkot kaptam, de egyik sem volt súlyos, csak kettő okozott mélyebb sebet.

Meg is mutatja a sebhelyeket gyomra fölött és a homlokán. Aztán elmondja még, hogy egyik fivére elesett Ukrajnában, van már a családban nagyobb hős is nála...

Bereczki Mihály őrvezető Gödöllő mellé való. Szintén a Don mellett sebesült meg a »halálkanyarban«, — ahogy mondja. De azért szívesen visszamenne, hogy még egyszer megmutassa a muszkáknak, milyen a magyar katona!

»Gabikának« becézi az egész kórterem Domján Gábort Székesfehérvár mellől. Jóízű dunántúli tájszóval beszél s elmondja, hogy milyen remek csirkepaprikást főzött Valahol Oroszországban.

— Összefogdostuk a csirkéket, vagy 12 is szaládgált ott gazdátlanul, a falu határában. Főztük a paprikást s hát egyszerűen csak jön a Rata. Gyorsan

Erettségizett fiúk és leányok részére egyéves kereskedelmi szaktanfolyamot.

Az érdeklődőknek hirtelen csak ezuton tudjuk ezt tudomásukra hozni. Sürgősen jelentkezzenek a felvételt óhajtók, hogy a tanfolyam minél előbb megkezdhető legyen. A hallgatók heti 30 órában tanulják a kereskedelmi tárgyakat; félévkor kollokválnak, a tanév végén záróvizsgálatot tesznek. A beíródíj 60 pengő, a félévi tandíj 110 pengő. A beiratások folynak. Magyar Kir. All. Gyakorló Keresk Középisk., Budapest. V. Alkotmány-u. 11

fedezékbe vonultunk s amikor elment, csak főztük tovább a csirkét. El is fogyasztottuk jóízűen... Mindnyájuknak a paprikáscsicske a legszebb vágyalma. — Jó sok nokedlivel! — mondja az Csányi Piroska.

Tizenötezer diák Magyarország hat egyetemén

A jogi kar visszaállításával az egyetemi rangsor élére kerül a szegedi egyetem

(A Délmagyarország munkatársától) Az összes egyetemeken folynak a beiratkozások és az előkészületek a hamarosan megkezdődő tanévre. Magyarország legfiatalabb egyeteme, a szegedi Horthy Miklós-tudományegyetem, most kezdi harmadik tanévét, egyelőre még mindig csonkán, de abban a megnyugtató tudatban, hogy jövőre megnyílik a jogi fakultás is és ismét megkezdődhet Szegeden a jogászképzés. Az egyetem tanévkezdetével érdekes statisztikai kimutatás jelent meg az elmúlt napokban. A kimutatás közli hogy az 1938—39. tanévben az akkori magyarországi egyetemek hallgatóinak létszáma 7203 volt, míg két év múlva az országgyarapodások után az 1940—41. tanévben már 10.310-re emelkedett a tudományegyetemek hallgatóinak száma.

Ekkor már az újonnan létesült szegedi Horthy Miklós-tudományegyetemmel együtt öt tudományegyetem volt az országban. Ez volt a szegedi egyetem első tanéve, amelyre 1097 hallgató iratkozott be. Ugyanekkor a budapesti egyetemnek 4622, a kolozsvári egyetemnek 2512, a debreceni egyetemnek 1081, a pécsi egyetemnek pe-

dig 998 hallgatója volt. A hallgatók létszámának emelkedése legszembeszökőbb azonban a kimutatásban külön szereplő budapesti műegyetemen, ahol 1938-ban 2480, 1940-ben pedig 4765 hallgató iratkozott be, az emelkedés csaknem százszázalékos. Az érdeklődésnek ez a nagy fellendülése a műegyetemen oktatott tudományok iránt érthető, ha meggondoljuk, hogy ezen az egyetemen találjuk a mérnöki, közgazdasági és kereskedelmi, állatorvosi és mezőgazdasági karokat. Az »orségyváltás«, valamint a magyar ifjúság megváltozott érdeklődési irányát semmi sem jellemezhetné jobban, mint ez a számadat.

Az elmúlt tanévben a hat egyetemen 15.075 diák tanult.

Érdekes szemügyre venni azt a kérdést is, milyen összeggel szerepelnek a vallás- és közoktatásügyi minisztérium költségvetésében az egyetemek? A közoktatásügyi költségvetés 1939—40. évi állami zárszámadás szerint összesen 190.477.333 pengő 53 fillérrel dolgozott, amelyből 30.017.279 pengő 69 fillér jutott a minisztérium ügykörébe tartozó hat egyetem és a kassai kereskedelmi főiskola dotálására. Az egyes főiskolák között így oszlott meg ez az összeg:

	személyi	dologi	egyéb
K i a d á s o k			
Pázmány-tudományegyetem	4.183.516	5.034.936	3.900
Szegedi Horthy-egyetem	1.811.677	1.821.253	6.000
Tisza István-tudományegyetem	1.675.423	2.704.470	6.000
Erzsébet-tudományegyetem	1.581.611	1.911.710	6.000
Műegyetem	3.554.452	1.113.360	3.180
Ferenc József-tudományegyetem	335.860	300.000	100.000
Kassai Keresk. Főiskola	71.778	(összes kiadás)	
Műegyetem pátyi tangazdasága	436.012	(összes kiadás)	

Ebből a hatalmas költségvetésből lényegében nem kap vissza (anyagikban) az állam semmit, vagy alig egy-tizedrészét.

Az 1942. évre előirányzott kultusz-költségvetés ugyanis a 30.069.200 pengő előirányzat fedezésére csupán 5 millió 216.300 pengős bevételre számíthat. Legtöbbet az egyetemi kórházak, de utánuk rögtön a befizetett tandíjak szolgáltatnak. Különben a rendes bevételek a következőképpen oszlanak meg:

Tandíjbevételek	
Budapesti tud. egyetem	610.000 P
Kolozsvári tud. egyetem	50.000 "
Debreceni tud. egyetem	160.000 "
Pécsi tudományegyetem	150.000 "
Szegedi tudományegyetem	100.000 "
Műegyetem	550.000 "
Kassai Keresk. Főisk.	9.000 "
Szegedi polg. isk. tankép.	12.000 "
Összesen:	1.461.000 P

Az ápolási díjakból az 1941. évi 2.525.000 pengős bevétel-lel szemben 1942-re 3.516.000 pengő

bevételet irányoztak elő, tehát kerek 990.000 pengővel többet. Ennek oka a klinikai ágylétszám emelésében, valamint a kolozsvári orvoskar kórházainak megnyitásában kereshető. Így a tudományegyetemi klinikákon az ágyak száma 6217. Egyéb bevételek alig 50.000 pengőre rugnak, mely között a Műegyetem atomfizikai és textilkémiai tanszékének, valamint biztosításmatematikai tanszékének fenntartásához való hozzájárulás egymagában 47.900 pengőt tett ki.

A fentiekben közzétett statisztikai adatok érdekesen világítják meg a magyarországi egyetemek egymáshoz való viszonyát. A jövő tanévtől kezdve azonban ismét lényeges változásokra lehet számítani, mert

a Szegeden ismét megnyíló jogi kar ugy létszám, mint költségvetési kérdésekben nagy változásokkal fog járni.

Valószínűnek tartják, hogy a szegedi egyetem hallgatóinak száma el fogja érni a 2500-at s ezáltal meg tudja majd közelíteni a kolozsvári létszámot.